

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการกระทำคามผิดเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ เพื่อศึกษาการกระทำผิดเกี่ยวกับศีลข้อทินนาทาน และเปรียบเทียบการกระทำคามผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ในมาตรา 7 พระราชบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการกระทำคามผิดทางคอมพิวเตอร์ 2550 กับศีลข้อทินนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาท มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. บทสรุปการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ศึกษาเปรียบเทียบบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการกระทำคามผิดทางคอมพิวเตอร์กับศีลข้อทินนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาท สรุปได้ว่า ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารต้องผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้คอมพิวเตอร์มีความสำคัญ ในการพัฒนาสังคมด้านต่าง ๆ แต่ขณะเดียวกันการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กลับมีแนวโน้มขยายไปสู่สังคมพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีในระบบคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ทางคอมพิวเตอร์ ดังนั้น จึงเกิดปัญหาโจรกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ความจำเป็นต้องมีหลักฐานข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ เพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำคามผิด จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในวันที่ 18 กรกฎาคม 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใหม่ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2550 และมติของคณะรัฐมนตรีได้ปฏิรูปกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ ในวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ให้คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติได้เนินโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศตามกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติกฎหมายคอมพิวเตอร์ล่าสุดที่ใช้ในปัจจุบัน ในส่วนศีลข้อทินนาทานก็เกิดมาก่อนครั้งพุทธกาล ซึ่งในสมัยนั้นพระเจ้าจักรพรรดิ ผู้เป็นจอมพระราชาของแผ่นดินได้ทรงสมทานรักษาศีล พร้อมประกาศศีลที่พระองค์สมทานให้เป็นกฎหมายในการปกครองของพระเจ้าจักรพรรดิ ถึงแม้ว่า ในปัจจุบันนี้จะมีกฎหมายมากมายแล้ว แต่ก็ต้องอาศัยศีลเป็นแนวทางปฏิบัติ ประชาชนจึงจะอยู่เป็นสุขได้ ถ้าผู้ปกครองบ้านเมืองไม่ตั้งอยู่ในศีลประพฤติดนโดยทุจริตต่าง ๆ ย่อมทำให้ประชาชนเดือดร้อนเป็นอันมาก และถ้าประชาชนไม่ประพฤติอยู่ในศีลมีความประพฤติชั่ว ไม่เกรงกลัวต่อบาป ปราศจากการละอายแก่ใจ ทั้งในที่ลับและเปิดเผย ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อน ทั้งผู้ปกครองและประชาชน แต่ถ้าบุคคลมีความตั้งมั่นประพฤติอยู่ในศีล มีการรักษากายและวาจาให้เรียบร้อยเป็นปกติ ก็ได้ชื่อว่า เป็นผู้ที่มีศีลและศีลย่อมนำความสุขมาให้ ซึ่งในงานวิจัยนี้

ผู้วิจัยสรุปการกระทำคามผิดทางกฎหมายคอมพิวเตอร์กับศีลข้ออินนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาทได้ 4 ประการ ดังนี้

1.1 การกระทำคามผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์

ปัจจุบันนี้ การติดต่อสื่อสารกันต้องผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้ตระหนักถึงภาพรวมของคอมพิวเตอร์ได้ว่า มีผลต่อการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทั้งข้อมูลการสื่อสารถูกเชื่อมต่อด้วยระบบอินเทอร์เน็ต ยิ่งข้อมูลส่วนบุคคลหรือสังคม ก็เป็นข้อมูลที่ประเมินค่ามิได้ การกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงมีความร้ายแรงเพราะวัตถุแห่งการกระทำคามผิด มีวิธีการเวลา และขอบเขตของการกระทำผิดปรากฏเป็นรูปแบบใหม่ ดังนั้นกฎหมายว่าด้วยการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงประกาศบังคับใช้เพื่อป้องกันและดำเนินการต่อผู้กระทำคามผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์เป็นพระราชบัญญัติที่ควบคุมการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีอยู่ 30 มาตรา มาตราที่ 1 ถึง มาตรา 4 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต และอีกส่วนหนึ่งเป็นการออกพระราชบัญญัติควบคุมการให้บริการข้อมูลอินเทอร์เน็ต และมาตรา 5 ถึงมาตรา 17 จะเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้กระทำคามผิดที่เป็นผู้ให้บริการและเป็นผู้ใช้บริการ ส่วนมาตรา 18 ถึง มาตรา 30 จะเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำคามผิด และหาตัวผู้กระทำคามผิดมาลงโทษตามความผิดในมาตราต่าง ๆ ซึ่งในการการกระทำคามผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้น ถือได้ว่าเป็นอาชญากรรม วัตถุแห่งการกระทำคามผิดส่วนใหญ่เป็นข้อมูลข่าวสารอยู่ในรูปของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ เป็นการกระทำคามผิดในรูปแบบใหม่ ซึ่งผู้กระทำคามผิดไม่จำเป็นต้องเข้าไปในบ้าน ก็สามารถทำผิดได้ นับว่าเป็นปรากฏการณ์แบบใหม่และซับซ้อนมากขึ้น

สำหรับในการกระทำคามผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ ในมาตรา 7 มีความเกี่ยวข้องกับการลักทรัพย์ คือผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มิไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน สี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีเกณฑ์ตัดสินในการกระทำคามผิด มี 3 ประการ คือ 1) ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิ 2) ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีมาตรการเข้าถึง 3) มาตรการนั้นมีได้มิไว้สำหรับตน

1.2 การกระทำผิดศีลข้ออินนาทาน

ศีลนั้นมีมาก่อน ช่วงสมัยพุทธกาล กษัตริย์ผู้เป็นพระราชผู้ปกครองแผ่นดินได้ทรงสมათานศีล พร้อมประกาศศีลให้เป็นกฎหมายในการปกครอง แม้ในปัจจุบันนี้จะมีกฎหมายมากมาย แต่ก็ต้องอาศัยศีลเป็นแนวทางปฏิบัติประชาชนจึงจะดำรงอยู่เป็นสุขได้ และถ้าประชาชน

ประพตติอยู่ในศีลมีความประพตติดี ถูกต้องตามหลักศีลธรรม เกรงกลัวต่อผลการกระทำชั่ว ย่อมทำให้เกิดความสุขทั้งในผู้ปกครองบ้านเมืองและประชาชน ก็ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้มีศีล และนำความสุขมาให้

ศีลข้ออินทนาทานนั้น พระพุทธองค์ทรงบัญญัติเป็นสิกขาบทที่ 2 ซึ่งในครั้งนั้น พระชนิย์ได้นำไม้ที่เป็นของหลวงที่เก็บไว้เพื่อบูรณปฏิสังขรณ์แปลงเมืองในคราวที่จำเป็น เพื่อนำไปสร้างกุฏิสถานที่อยู่ ครั้งนั้น พระพุทธเจ้ารับสั่งให้ประชุมสงฆ์ และได้สอบถามพระชนิย์แล้ว ก็ทรงทราบได้ว่า พระชนิย์ได้ขโมยไม้ของหลวงจริง พระพุทธองค์จึงทรงดำหนิว่า เป็นโมฆะบุรุษ การกระทำอย่างนี้เป็นสิ่งที่ไม่สมควร ไม่ใช่กิจของสมณะการกระทำอย่างนี้ทำให้คนไม่เลื่อมใส ส่วนคนที่เลื่อมใสแล้ว ก็จักไม่เลื่อมใสอีกต่อไปต่อ ขณะนั้นมีมหาอำมาตย์เคยเป็นนักผู้พิพากษาบวชอยู่ในหมู่ภิกษุณั้มนั่งอยู่ ณ ที่ใกล้ประทับของพระพุทธองค์ พระองค์ทรงรับสั่งตรัสถามภิกษุรูปนั้น ว่า พระเจ้าพิมพิสารปรบัธตราโทษตามมูลค่าทรัพย์ที่โจรกรรมมาเท่าไร ภิกษุณั้มนั้นได้กราบทูลว่า มูลค่า 1 บาทบ้าง หรือเกิน 1 บาทบ้าง ซึ่งในกรุงราชคฤห์สมัยนั้น ทรัพย์ 1 บาท เท่ากับ 5 มาสก ถ้าภิกษุถือเอาทรัพย์ที่เจ้าของมิได้ให้ด้วยอาการแห่งขโมยซึ่งถือเอาตั้งแต่ 5 มาสก (1 บาท) หรือมากกว่า 5 มาสก ภิกษุณั้มนั้นขาดจากความเป็นภิกษุ ซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า

“ภิกษุใดถือเอาทรัพย์ที่เจ้าของมิได้ให้โดยจิตคิดจะลัก จากหมู่บ้านก็ดี จากป่าก็ดี มีมูลค่าเท่ากับอัตราโทษที่พระราชกำหนดโทษของโจร มีโทษประหาร โทษจองจำ และโทษเนรเทศ ทรงตรัสว่า ภิกษุถือเอาทรัพย์ที่เจ้าของมิได้ให้ต้องปาราชิกหาสังวาสมิได้” (วิ.ม. 2539: 1/89/79)

การกระทำผิดศีลข้ออินทนาทานนั้น เป็นการกระทำผิดได้ต้องประกอบด้วยเจตนา คือความตั้งใจ มุ่งหวังครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตน และในการกระทำผิด หมายถึง ลักทรัพย์ที่เป็นวัตถุ เคลื่อนที่ได้ และเคลื่อนที่ไม่ได้ การกระทำผิดนั้นแม้จะเป็นการกระทำผิดเพียงเล็กน้อย ทำให้ทรัพย์ผู้อื่นเคลื่อนไหว ก็ถือว่ามีความผิด เพราะมีเจตนาเพ่งอยากได้ทรัพย์ผู้อื่น มาเป็นของตน

1.2.1 ประเด็นความเหมือน

การกระทำความผิด ในเข้าถึงข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เป็นการกระทำผิดด้วยตนเอง หรือสั่งทางวาจาให้ผู้อื่นกระทำ ในรูปแบบของการกระทำความผิดที่อาศัยวัตถุเครื่องมือทางเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ ในการเข้าถึงทรัพย์ที่เป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ผู้อื่นนั้น มีมาตรการป้องกันเข้าถึง ผู้กระทำความผิด สามารถกระทำความผิดเกี่ยวข้อมูลที่ปรากฏในรูปของวัตถุนั้น คือ แผ่นกระดาษ แผ่นซีดี ที่สื่อความหมายให้เข้าใจได้ และนำเอาวัตถุแผ่นซีดีที่เป็นข้อมูลไป ถือว่าเป็นการกระทำผิดในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นทรัพย์ปรากฏในรูปแบบของวัตถุ และเป็นการเข้าถึงข้อมูลที่มีมาตรการป้องกันในมาตรา 7 ในความผิดฐานลักทรัพย์ ส่วนการกระทำผิดลักทรัพย์ ในความหมายของพุทธปรัชญาเถรวาท คือ การกระทำผิดกับทรัพย์ที่เคลื่อนที่ได้ เป็นการกระทำผิดลักทรัพย์ที่จับ

ต้องได้ เคลื่อนที่ได้ ผู้กระทำความผิดกระทำได้โดยตนเองทางกาย และสั่งทางวาจาให้ผู้อื่นกระทำ ด้วยการเข้าถึงที่ตั้งของทรัพย์สิน และถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาหวงแหน ถือเป็นการละเมิดสิทธิอยู่ ยังไม่ละเมิดสิทธิความเป็นเจ้าของของทรัพย์สิน ถือว่า เป็นการละเมิดในการกระทำความผิดลึกลับขโมยทรัพย์สิน

1.2.2 ประเด็นความแตกต่าง

การถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ วัตถุแห่งการกระทำความผิดเป็นข้อมูลที่ปรากฏในรูปแบบของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ ผู้กระทำความผิดไม่ต้องเข้าถึงคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในบ้านผู้อื่น ก็สามารถกระทำความผิดได้ การกระทำความผิดสามารถใช้คอมพิวเตอร์เชื่อมถึงกันได้ ดังนั้นการกระทำความผิดจึงรวดเร็ว และไม่มีขอบเขต ซึ่งผู้กระทำความผิดสามารถทำซ้ำข้อมูล โดยไม่ต้องเคลื่อนย้ายข้อมูลที่จับต้องไม่ได้ ยากที่จะพบความเสียหายได้ในเวลาอันรวดเร็ว ในการกระทำความผิดลึกลับขโมยทรัพย์สิน การกระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ที่เป็นวัตถุเคลื่อนย้ายจากที่ได้ ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้จะถือเป็นความผิดไม่ได้ ผู้กระทำความผิดสามารถเข้าไปถึงแดนกรรมสิทธิ์ของผู้อื่น การกระทำความผิดแสดงออกทางกาย จึงต้องใช้ระยะเวลา นับเป็นนาที ชั่วโมง วัน สัปดาห์ เดือน หรือเป็นปี เป็นการกระทำความผิดภายในอาณาเขต และดินแดน มีข้อจำกัดทางกาย ดังนั้นการลักทรัพย์จึงต้องพรางทรัพย์ของผู้อื่นไป มีการทำให้ทรัพย์สินเสียหาย หรือเสื่อมค่า หรือประโยชน์ในทรัพย์สินผู้อื่น

1.3 เกณฑ์ตัดสินการกระทำความผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์

สำหรับการกระทำความผิดในการเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ย่อมมีเกณฑ์ตัดสินการกระทำความผิดในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในการลักทรัพย์ การเข้าถึง หมายถึง การเข้าถึงในระดับกาย เช่น ผู้กระทำความผิดกระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น การนั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ แม้จะไม่ได้นั่งอยู่หน้าเครื่องคอมพิวเตอร์ผู้อื่น แต่สามารถเข้าไปในระบบที่ตนต้องการได้ ซึ่งการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ หมายถึง การเข้าถึงฮาร์ดแวร์ หรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลที่ถูกลักเก็บไว้ในระบบเพื่อใช้ในการส่งหรือโอนถึงอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีเกณฑ์ตัดสินการเข้าถึงข้อมูลของการกระทำความผิด 3 ประการ คือ ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ โดยมีขอบ ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีมาตรการเข้าถึงโดยเฉพาะ และมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน

1.4 เกณฑ์ตัดสินการกระทำความผิดลึกลับขโมยทรัพย์สิน

การกระทำความผิดลึกลับขโมยทรัพย์สินนั้น การจะตัดสินการกระทำใดผิดต้องอาศัยองค์ประกอบในการตัดสินจึงชี้ได้ว่า ในการกระทำความผิดนั้นมีน้ำหนักมากเพียงใด องค์ประกอบจึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นเครื่องกำหนดเพื่อให้ทราบว่า การกระทำเช่นนี้ เข้าสู่ขอบข่ายแห่งการกระทำความผิดหรืออย่างไร ทั้งเป็นเครื่องชี้และกำหนดให้ทราบว่า ครอบครองประกอบหรือไม่ ถ้าไม่ครอบครองประกอบ การกระทำความผิดนั้นก็ยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้นจึงจะต้องวางเกณฑ์เพื่อเป็นเครื่องพิจารณา

ตัดสินในการกระทำนั้น และในการจะกระทำผิดศีลข้อทินนาทานจะต้องมีกฎเกณฑ์ในการตัดสิน อยู่หลายประการด้วยกัน ตามที่กล่าวมาแล้วเบื้องต้น ทั้ง 5 ข้อ

1.4.1 ประเด็นความเหมือน

ในเกณฑ์การตัดสินกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ในมาตรา 7 ต้องมีเกณฑ์ประกอบในการตัดสิน คือ ผู้ใดเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ นั้นมีมาตรการเข้าถึงโดยเฉพาะ มาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน โดยมีจิตควบคุม ข้อมูล หมายถึง ข้อมูลที่เป็นภาพ เสียง ข้อความ ที่ปรากฏลงในแผ่นกระดาษเอกสาร หรือวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งที่สามารถสื่อความหมายทำให้เข้าใจได้ มีผลทำให้เจ้าของสูญเสียความเป็นสิทธิในข้อมูลนั้น ส่วนศีล ข้อทินนาทาน การกระทำผิดต้องมีองค์ประกอบในการตัดสินกระทำผิด จึงชี้ได้ว่า เป็นความผิด และต้องอาศัยกายในการละเมิด หรือกระทำผิดต่อทรัพย์โดยมีจิตควบคุม และรับรู้ถึงคุณค่าของวัตถุ มีผลทำให้เจ้าของทรัพย์สูญเสียทรัพย์ หรือพรากรทรัพย์นั้น

1.4.2 ประเด็นความแตกต่าง

เกณฑ์การตัดสินกระทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์มี 3 ประการ คือ ผู้เข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นทรัพย์จับต้องไม่ได้ ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีมาตรการในการเข้าถึง โดยเฉพาะ ผู้เข้าถึงข้อมูลไม่ได้ทำตามขั้นตอนในการเข้าถึง หรือไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก ไม่ได้ลงทะเบียน ไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งผู้กระทำผิดอาศัยคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำผิด ยากต่อการจะเอาผิด ส่วนศีลข้อทินนาทาน มีองค์ประกอบตัดสินทั้ง 5 ประการ คือ ทรัพย์ที่เจ้าของเขา หวงแหน เป็นทรัพย์ที่จับต้องได้ หมายถึง ทรัพย์ที่มีวิญญูณเป็นสิ่งมีชีวิต และทรัพย์ที่ไม่มีวิญญูณ แม้ความคิดจะลักทรัพย์เกิดขึ้นในจิตเพียงครั้งเดียว ก็ถือว่าทำให้ศีลต่างพร้อย หรือเศร้าหมอง ผู้กระทำผิด ใช้กายตนเองในการกระทำผิดลักทรัพย์ แม้กระทำผิดในที่ลับหูลับตาการกระทำผิดของตนก็ถือว่าผิดศีล และง่ายต่อการเอาผิด

1.5 ผลของการกระทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์

ผลการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ ในมาตรา 7 กล่าวถึงโทษของการกระทำผิดที่มีความเกี่ยวเนื่องกับกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง ซึ่งโทษของกฎหมายคอมพิวเตอร์ คือ จำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ กฎหมายคอมพิวเตอร์เมื่อมีความเกี่ยวเนื่องกับกฎหมายอาญา คือจะเอาผิดกับผู้กระทำผิดในการลักทรัพย์ แต่ผลของกฎหมายอาญามีโทษหนักกว่า คือ มี จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน และโทษสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิต ส่วนกฎหมายแพ่ง มีโทษเบากว่ากฎหมายคอมพิวเตอร์และกฎหมายอาญา เพราะเป็นกฎหมายที่กำหนดถึงความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนต่อเอกชนด้วยกัน ซึ่งรัฐไม่ได้เข้ามายุ่งเกี่ยว เพราะไม่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม

1.6 ผลของการกระทำผิดศีลข้อที่สิบนาทาน

ส่วนผลของการกระทำผิดศีลข้อที่สิบนาทานนั้น จะได้รับโทษมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทั้ง 5 ประการ คือ ทรัพย์เป็นสิ่งของเล็กหรือใหญ่ ทรัพย์เป็นของผู้มีคุณค่ามากหรือน้อย และความพยายามในการลักทรัพย์มากน้อยเพียงใด จะเห็นได้ว่า ผลการกระทำผิดนั้น มุ่งถึงผลทางจิตมากกว่ากาย และจะได้รับผลของการกระทำในโลกนี้

1.6.1 ประเด็นความเหมือน

ผลการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์ เป็นผลของการกระทำผิดทางกายในปัจจุบัน คือ ถูกปรับ ถูกจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ในการกระทำผิดทางกฎหมายคอมพิวเตอร์นี้ เป็นการกระทำผิดซึ่งสังคมไม่ยอมรับ เพราะทำให้เดือดร้อน ไม่มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน ส่วนผลการกระทำผิดในศีลข้อที่สิบนาทานนั้นเป็นผลต่อการกระทำทางกายในปัจจุบัน คือสังคมไม่ยอมรับ เพราะเห็นว่าเป็นการกระทำผิดในทางไม่ถูก ไม่ควร ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย เพราะจะทำให้ความประพฤติเสื่อมเสียไปด้วย ซึ่งกฎหมายคอมพิวเตอร์และศีลข้อที่สิบนาทานนั้น ต่างก็ได้รับโทษทางกาย และส่งผลเสียหายนต่อสังคมประเทศชาติส่วนรวม

1.6.2 ประเด็นความแตกต่าง

ผลการกระทำผิดทางกฎหมายคอมพิวเตอร์นั้น เป็นการกระทำผิดทางกาย คืออาศัยกายในการกระทำผิด เช่น การเข้าถึงข้อมูลได้ต้องอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การกระทำผิดนี้ เป็นการกระทำผิดที่ใช้กายในการป้อนข้อมูลคำสั่งเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ส่วนการกระทำผิดในศีลข้อที่สิบนาทาน มีทั้งความผิดทางกายและจิต ส่วนการกระทำผิดทางกฎหมายคอมพิวเตอร์ ถ้ากระทำผิดจะได้รับโทษ คือ ปรับ จำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นโทษทางกาย ส่วนผลการกระทำผิดศีลข้อที่สิบนาทานนั้น จะทำให้เศร้าหมอง เป็นทุกข์ และมีความกังวลใจ ซึ่งผลการกระทำผิดศีลข้อที่สิบนาทานนี้ จะได้รับโทษทางจิตมีผลหนักกว่าการกระทำผิดคอมพิวเตอร์ กล่าวได้ว่า ศีลมีผลกระทบต่อบุคคลและจิตใจ ส่วนกฎหมายคอมพิวเตอร์นั้น มีผลกระทบต่อการกระทำภายนอก

1.7 ข้อยกเว้นการกระทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีความเกี่ยวเนื่องกับพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างเจ้าของลิขสิทธิ์และสาธารณประโยชน์ อันชอบด้วยธรรมและชอบด้วยเหตุผล อันเป็นการไม่ให้ผูกขาดแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ และอาจเป็นผลเสียแก่ความก้าวหน้าของสังคมจึงมีข้อยกเว้น ทั้งนี้ จะไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของเจ้าลิขสิทธิ์ ส่วนการกระทำใด จะถือว่าเป็นการกระทำอันเข้าข้อยกเว้นในการละเมิดถึงทรัพย์สินที่เป็นข้อมูลของผู้อื่นนั้น คือ 1) วิจัยศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมิใช่เพื่อ

แสวงหาผลกำไร 2) ใช้เพื่อประโยชน์ของเจ้าของสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์หากไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลกำไร 3) ดิชม วิจารณ์ หรือแนะนำผลงานโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 4) เสนอรายงานข่าวทางสื่อสารมวลชนโดยมีการรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 5) ทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในจำนวนที่สมควรโดยบุคคลผู้ซึ่งได้ซื้อหรือได้รับโปรแกรมนั้นมาจากบุคคลอื่นโดยถูกต้อง เพื่อเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในการบำรุงรักษา หรือป้องกันการสูญหาย 6) ทำซ้ำ คัดแปลง นำออกแสดง หรือทำให้ปรากฏเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของศาลหรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายหรือในการรายงานผลการพิจารณาดังกล่าว 7) นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น มาใช้ในส่วนหนึ่งในการถามและตอบในการสอบ 8) คัดแปลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในกรณีที่เป็นแก่การใช้ และ 9) จัดทำสำเนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อเก็บรักษาไว้สำหรับการอ้างอิง หรือค้นคว้าเพื่อประโยชน์ของสาธารณชน

1.8 ข้อยกเว้นการกระทำผิดศีลข้อทินนาทาน

ในการกระทำผิดสิ่งต่าง ๆ แม้จะเป็นการกระทำผิดก็มีข้อยกเว้นในการกระทำ ในหลักศีลธรรมทางพุทธศาสนา ถ้าการกระทำไม่เป็นไปด้วยเจตนา การกระทำความผิดศีลข้อทินนาทานจะได้รับข้อยกเว้น จะเห็นได้ว่าพระพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติเป็นข้อยกเว้นสำหรับภิกษุ แต่เทียบเคียงให้เป็นข้อยกเว้นสำหรับคฤหัสถ์ มี 8 ประการ คือ 1) ถือเอาด้วยความเข้าใจว่า เป็นของตน (หยาบผิด) 2) ถือเอาด้วยความเข้าใจว่า คู่กันเคยกัน แม้เจ้าของรู้จักคงไม่ว่า 3) ถือเอาโดยเป็นของขี้ม 4) ถือเอาของที่ถูกขโมยไปแล้วแล้วหวนหา ไม่รับรองสิทธิของคนที่ตายไปแล้ว เว้นแต่จะมีผู้รับมรดกต่อ 5) ถือเอาของที่สัตว์หวนหา (เช่น เสือกัดตาย ภิกษุถือเอามาเพียงบางส่วนเป็นอาหาร) 6) ถือเอาด้วยบังสุกุลสัญญา คือ เข้าใจว่าเป็นของเขาทั้งแล้ว 7) วิกลจริต เป็นบ้า 8) ผู้เป็นต้นบัญญัติ (ผู้กระทำผิดคนแรก)

1.8.1 ประเด็นความเหมือน

ในการกระทำความผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ ผู้กระทำแม้จะละเมิดเข้าถึงข้อมูลผู้อื่น แต่การเข้าถึงข้อมูลนำข้อมูลที่เป็นทรัพย์สินของผู้อื่นทำผลประโยชน์อย่างอื่น และเป็นการกระทำไม่ประกอบด้วยเจตนาที่จะกระทำให้อื่นเสียหาย ไม่จัดผลประโยชน์เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นข้อมูล ทั้งเป็นการให้เกียรติแก่ผู้เป็นเจ้าของข้อมูล และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นย่อมเป็นประโยชน์ต่อส่วนบุคคลและสังคม ประเทศชาติ ส่วนการกระทำผิดศีลข้อทินนาทาน ผู้กระทำผิดจะได้รับการยกเว้นไม่ผิดศีลก็ด้วยผลการกระทำผิดไม่เป็นไปด้วยเจตนา (ตั้งใจ จงใจ) ให้กระทำผิด ไม่เกิดผลเสียหาย หรือไม่ทำให้ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเดือดร้อน เสียผลประโยชน์

1.8.2 ประเด็นความต่าง

ในการกระทำผิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ เมื่อประกาศบังคับใช้แล้วจะไม่มีผลย้อนหลัง เอาผิดกับผู้กระทำผิดก่อนหน้านี้ที่กฎหมายคอมพิวเตอร์ประกาศบังคับใช้ และข้อยกเว้นเกิดขึ้นเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างเจ้าของลิขสิทธิ์และสาธารณประโยชน์ อันชอบด้วยธรรมและชอบด้วยเหตุผล อันเป็นการไม่ให้ผูกขาดแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ และอาจเป็นผลเสียแก่ความก้าวหน้าของสังคมจึงมีข้อยกเว้น ส่วนสิทธิข้อยกเว้นนาทาน ข้อยกเว้นเกิดการกระทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ หรือจงใจ และการกระทำผิดสิทธิข้อยกเว้นนาทานนั้นไม่ได้กำหนดถึงความสัมพันธ์ภายนอกคือ เจ้าของทรัพย์สินรับรู้ แต่เป็นการกำหนดถึงความสัมพันธ์ภายในคือ จิต แม้ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินเข้าใจว่าลักทรัพย์แต่จิตผู้กระทำไม่ได้ตั้งใจที่จะกระทำผิด ก็ได้รับข้อยกเว้น

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทั้งกฎหมายคอมพิวเตอร์ และหลักศีลธรรมจะต้องใช้ควบคู่กันไป จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งมิได้ หากมีแต่กฎหมาย แต่ไร้ซึ่งศีลธรรมแล้วสังคมก็จะอยู่ไม่ได้ หรือมีแต่หลักศีลธรรม แต่ไม่มีกฎหมายสังคมก็ไม่สามารถจะอยู่ร่วมกันได้ เพราะกฎหมายเป็นตัวจัดระเบียบทางสังคมให้ในกรอบ ให้อยู่ในระเบียบ ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีระบบ ส่วนหลักศีลธรรมนั้น เป็นตัวหล่อหลอมให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก เป็นตัวแบ่งแยกมนุษย์ออกจากสัตว์ ฉะนั้น ทั้งสองอย่างนี้ คือ กฎหมายและหลักศีลธรรมข้อยกเว้นนาทาน จะมีอยู่ควบคู่กันไป จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้

2. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเปรียบเทียบบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์กับสิทธิข้อยกเว้นนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาทนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาบางประเด็นเท่านั้น แต่ยังมีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าศึกษา สำหรับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับกฎหมายคอมพิวเตอร์และสิทธิข้อยกเว้นนาทาน เช่น

1. ศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกฎหมายกับศีลธรรมในพุทธปรัชญาเถรวาท
2. ศึกษาวิเคราะห์การละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญากับการลักทรัพย์ในสิทธิข้อยกเว้นนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาท
3. ศึกษาเปรียบเทียบการลักทรัพย์ในกฎหมายอาญากับการลักทรัพย์ในสิทธิข้อยกเว้นนาทานในพุทธปรัชญาเถรวาท

ในการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย จะทำให้รู้ระเบียบกฎเกณฑ์ที่สังคมได้วางไว้เป็นหลักในการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยไม่เอารัดเอาเปรียบกัน บุคคลในสังคมก็จะมีศีลธรรมที่ดีต่อกัน เมื่อมีศีลธรรมดีแล้ว ความประพฤติที่ดีงามจะเกิดขึ้นในสังคม